

KRAJOWE BIURO WYBORCZE

DELEGATURA W OLSZTYNIE

al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn

DOL-422-2-3/17

Protokół z kontroli prawidłowości prowadzenia i aktualizacji rejestru wyborców

Jednostka kontrolowana:

Urząd Miasta Kętrzyn, ul. Wojska Polskiego 11, 11-400 Kętrzyn.

Data przeprowadzenia kontroli:

Kontrolę przeprowadzono w dniu 28 lutego 2017 r. od godz. 11.00 do godz. 12.30.

Podstawa przeprowadzenia kontroli:

Art. 165 § 1 pkt 1 w zw. z § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz.15), § 21 ust. 1-4 uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej (M. P. nr 26, poz. 286 ze zm.) oraz § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie zapewnienia Państwowej Komisji Wyborczej wykonywania zadań związanych z nadzorem nad prowadzeniem rejestrów wyborców i sporządzaniem spisów wyborców (Dz. U. Nr 158, poz. 943).

Osoba przeprowadzająca kontrolę:

Bożena Niedziółka – starszy specjalista w Delegaturze Krajowego Biura Wyborczego w Olsztynie, działająca na podstawie upoważnienia p.o. Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Olsztynie z 23 lutego 2017 r., znak: DOL-422-2-2/17.

Cel kontroli:

Sprawdzenie prawidłowości prowadzenia, aktualizacji i udostępniania rejestru wyborców w świetle obowiązujących przepisów, tj.:

- ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 15), zwanego w dalszej części protokołu „Kodeksem wyborczym”,
- rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie rejestru wyborców oraz trybu przekazywania przez Rzeczpospolitą Polską innym państwom członkowskim Unii Europejskiej danych zawartych w tym rejestrze (Dz. U. Nr 158, poz. 941, ze zm.) zwanego w dalszej treści protokołu – „rozporządzeniem”.

Zakres kontroli:

1. System informatyczny.
2. Sposób prowadzenia rejestru wyborców.
3. Część A rejestru wyborców.
4. Część B rejestru wyborców.
5. Informacje dodatkowe o wpisaniu.
6. Informacje dodatkowe o skreśleniu.
7. Odrębny zbiór przejściowy.
8. Reklamacje.
9. Aktualizacja rejestru wyborców.
10. Udostępnianie rejestru wyborców do wglądu.

Okres poddany kontroli:

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2014 r. do 28 lutego 2017 r.

Osoby odpowiedzialne/udzielające informacji:

Tematyką będącą przedmiotem kontroli zajmują się:

- Pan Wojciech Waszczuk - kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Urzędu Miasta Kętrzyn, bezpośredni przełożony pracowników ds. dowodów osobistych oraz ewidencji ludności,
- Pani Elżbieta Winiarska - dowody osobiste, ewidencja ludności, rejestr i spis wyborców, Biuro Dowodów Osobistych i Ewidencji Ludności, Urząd Stanu Cywilnego Urzędu Miasta Kętrzyn,
- Pani Anna Hirniak - dowody osobiste, ewidencja ludności, rejestr i spis wyborców, Biuro Dowodów Osobistych i Ewidencji Ludności, Urząd Stanu Cywilnego Urzędu Miasta Kętrzyn.

Informacji udzielały: Pani Elżbieta Winiarska i Pani Anna Hirniak.

Przed rozpoczęciem czynności kontrolnych p.o. Dyrektora Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Olsztynie zawiadomił podmiot kontrolowany o przedmiocie kontroli. Dokonano adnotacji w księdze ewidencji kontroli prowadzonej przez podmiot pod numerem 3/2017.

Opis stanu faktycznego stwierdzonego w trakcie kontroli

1. System informatyczny.

Czynności kontrolne dotyczyły sprawdzenia czy system informatyczny umożliwia:

- przechowywanie danych zawartych w rejestrze wyborców, w zakresie osób zameldowanych na pobyt stały i ostatnio zameldowanych na pobyt stały,
- przechowywanie informacji dodatkowych,
- udostępnianie informacji na wniosek wyborcy,
- udostępnianie informacji o liczbie wyborców objętych rejestrem wyborców w gminie (meldunek),
- udostępnianie danych w celu sporządzenia spisów wyborców/osób uprawnionych do udziału w referendum,
- udostępnienie informacji w związku z nadzorem Państwowej Komisji Wyborczej.

Ustalenia:

W Biurze Dowodów Osobistych i Ewidencji Ludności, obsługującym prowadzenie rejestru wyborców zainstalowany jest program informatyczny SELWIN firmy ARAN SOFTWARE spółka z o.o. w Warszawie, do obsługi rejestru wyborców i wyborów. Umożliwia on przechowywanie danych w zakresie osób zameldowanych na pobyt stały, przechowywanie informacji dodatkowych, udostępnianie informacji na wniosek wyborcy, udostępnianie informacji o liczbie wyborców (meldunek), danych w celu sporządzenia spisu wyborców i prowadzenie odrębnego zbioru przejściowego w celu przechowywania informacji dodatkowych. W systemie występują prawidłowe oznaczenia informacji dodatkowych o wpisaniu i skreśleniu wyborców z rejestru.

Osoby zaangażowane w realizację tego zadania nie zgłosiły istotniejszych uwag do użytkowania programu w tym zakresie. Wskazały natomiast na skomplikowaną strukturę programu (konieczność wpisywania dużej ilości parametrów w celu wyszukiwania lub wygenerowania żądanych danych i informacji) oraz brak pełnej synchronizacji z systemem ŹRÓDŁO.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdza się, że:

użytkowany system informatyczny umożliwia sporządzenie meldunku o stanie rejestru wyborców, odzwierciedlającego dane, które są zgodne ze stanem faktycznym, ujętym w dokumentacji dotyczącej spraw z zakresu rejestru wyborców.

2. Sposób prowadzenia rejestru wyborców.

Czynności kontrolne w tym obszarze obejmowały sprawdzenie: prowadzenia rejestru wyborców w gminie mającej status miasta zgodnie z wymogami § 3 ust. 1 rozporządzenia.

Ustalenia:

Przeanalizowano dane w rejestrze wyborców w systemie informatycznym, dotyczące każdej z ulic w obwodzie głosowania nr 8, w skład którego wchodzi okręg wyborczy nr 12, obejmujący

następujące ulice: ul. Gen. Władysława Sikorskiego numery parzyste 28-34 od skrzyżowania z ul. Michała Kajki do skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego, ul. Kołobrzeska, ul. Marii Curie-Skłodowskiej, ul. Miejska, ul. Mikołaja Kopernika, ul. Szkolna, ul. Wojska Polskiego. Ulice wymienione są w porządku alfabetycznym, w obrębie ulic – występują kolejne numery domów, w obrębie domów – kolejne numery mieszkań.

W badanym obszarze czynności kontrolne potwierdziły:

spełnienie wymogów prowadzenia rejestru wyborców, określonych dla gminy mającej status miasta (§ 3 ust. 1 rozporządzenia).

3. Część A rejestru wyborców.

Czynności kontrolne w tym obszarze obejmowały sprawdzenie:

- kompletności danych w rejestrze wynikających z art. 18 § 7 Kodeksu wyborczego,
- przeprowadzenia postępowań administracyjnych, potwierdzających fakt stałego zamieszkania, zgodnie z art. 20 § 2 Kodeksu wyborczego,
- prawidłowości podstawy prawnej wydawanych decyzji administracyjnych,
- zachowania terminów wydawania decyzji,
- potwierdzeń dokonania zawiadomienia do urzędu gminy właściwego ze względu na ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały wnioskodawcy, zgodnie z art. 20 § 3 Kodeksu wyborczego.

Ustalenia:

Na podstawie analizy danych w systemie informatycznym ustalono, że rejestr zawiera wymagane dane, tj. nazwisko, imię (imiona), imię ojca, data urodzenia, nr ewidencyjny PESEL i adres zamieszkania wyborcy. W wyniku porównania danych zawartych w meldunku kwartalnym o stanie rejestru wyborców na dzień 31.12.2016 r. oraz meldunku wygenerowanym na dzień kontroli (28.02.2017 r.), stwierdzić należy, że dane zawarte w systemie odzwierciedlają stan faktyczny ujęty w dokumentacji dotyczącej prowadzenia rejestru wyborców. Liczba mieszkańców według stanu na dzień kontroli w porównaniu do stanu na dzień 31.12.2016 r. zmniejszyła się z 26 965 na 26 911 osób, liczba wyborców zmniejszyła się z 22 575 na 22 538 osób. W omawianym okresie nie zmieniła się natomiast liczba wyborców ogółem wpisanych na wniosek. Liczba wyborców wpisanych do rejestru nigdzie niezamieszkałych (Z2B) zmniejszyła się o 2 osoby i wynosiła na dzień kontroli - 0, zaś liczba wyborców wpisanych do rejestru na wniosek stale zamieszkałych bez zameldowania na pobyt stały (Z2A) zwiększyła się z 23 do 25 osób. Liczba wyborców skreślonych ogółem zmniejszyła się w omawianym okresie z 189 na 186 osób, w tym liczba wyborców pozbawionych prawa wybierania (R41) z 54 na 53 osoby, liczba wyborców wpisanych do rejestru w innej gminie (R42) z 123 na 121 osób. Liczba wyborców wpisanych do rejestru zamieszkałych na obszarze gminy pod innym adresem niż adres zameldowania na pobyt stały (R43) pozostała na tym samym poziomie. W odniesieniu do informacji dodatkowej o liczbie wyborów wpisanych w części B (ZUE) oraz informacji dodatkowych o skreśleniu w części A (R41b) i skreśleniu w części B (RUE) – odnotowano wartości zerowe. W okresie objętym kontrolą wydano 8 pozytywnych decyzji o wpisaniu do rejestru wyborców, decyzji odmownych - nie wydano.

Do analizy ww. zakresu wybrano losowo trzy postępowania administracyjne dotyczące wpisania wyborców do rejestru wyborców w części A w 2014 i 2015 r. (w 2016 i 2017 r. nie odnotowano przypadków dopisań wyborców na ich wniosek):

na wniosek o wpisanie do rejestru wyborców w części A widnieje data 18.09.2014 r., brak daty wpływu do urzędu (pieczęć urzędu). W aktach sprawy nie ma załącznika do wniosku, tj. kserokopii ważnego dokumentu stwierdzającego tożsamość wnioskodawcy, choć z treści wniosku wynika, że taki dokument został załączony. W aktach sprawy brak dokumentacji potwierdzającej sprawdzenie przed wydaniem decyzji, czy osoba wnosząca wniosek o wpisanie do rejestru wyborców spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze gminy. Do wniosku załączono adnotację sporządzoną i podpisaną przez pracownika stwierdzającą, że wnioskodawca

oświadczył, iż stale zamieszkuje pod wskazanym adresem. Adnotacja podpisana została przez wnioskodawcę. Ponadto do wniosku załączono zaświadczenie z miejsca zatrudnienia wnioskodawcy w Kętrzynie. Decyzję administracyjną wydano 22.09.2014 r. (zachowano termin 3 dni). Podstawa prawna decyzji – art. 20 § 1 Kodeksu wyborczego. Decyzja zawiera uzasadnienie oraz pouczenie strony o prawie wniesienia reklamacji do burmistrza na stwierdzone nieprawidłowości danych osobowych. Na decyzji jest adnotacja wnioskodawcy o odbiorze decyzji w dniu 03.10.2014 r. W aktach sprawy znajduje się zawiadomienie z dnia 26.09.2014 r. skierowane do gminy Bartoszyce, na terenie której wyborca wpisany jest na pobyt stały. Brak udokumentowania faktu przekazania zawiadomienia do urzędu.

– na wniosku o wpisanie do rejestru wyborców w części A wraz z wymaganymi załącznikami widnieje data 28.10.2014 r., brak daty wpływu do urzędu (pieczęć urzędu). W aktach sprawy brak dokumentacji potwierdzającej sprawdzenie przed wydaniem decyzji, czy osoba wnosząca wniosek o wpisanie do rejestru wyborców spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze gminy. Do wniosku załączono ponadto deklarację o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami oraz oświadczenie głównego lokatora o zamieszkiwaniu wnioskodawcy pod wskazanym adresem. Decyzję administracyjną wydano 30.10.2014 r. (zachowano termin 3 dni). Podstawa prawna decyzji – art. 20 § 1 Kodeksu wyborczego. Decyzja zawiera uzasadnienie oraz pouczenie strony o prawie wniesienia reklamacji do burmistrza na stwierdzone nieprawidłowości danych osobowych. Na decyzji jest potwierdzenie wnioskodawcy o odbiorze decyzji (bez daty). W aktach sprawy brak zawiadomienia skierowanego do gminy, na terenie której wyborca wpisany jest na pobyt stały.

– na wniosku o wpisanie do rejestru wyborców w części A wraz z wymaganymi załącznikami widnieje data 24.08.2015 r., data wpływu do urzędu (pieczęć urzędu) – 25.08.2015 r. W aktach sprawy brak dokumentacji potwierdzającej sprawdzenie przed wydaniem decyzji, czy osoba wnosząca wniosek o wpisanie do rejestru wyborców spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze gminy. Na wniosku zawarto adnotację stwierdzającą, że wnioskodawca stale zamieszkuje pod wskazanym adresem i prowadzi działalność gospodarczą. Adnotacja nie jest opatrzona datą, podpis jest nieczytelny. Decyzję administracyjną wydano 25.08.2015 r. (zachowano termin 3 dni). Podstawa prawna decyzji – art. 19 § 1 i art. 20 § 1 Kodeksu wyborczego. Decyzja zawiera uzasadnienie oraz pouczenie strony o tym, że decyzja jest ostateczna, nie przysługuje od niej odwołanie ani skarga. Na decyzji jest adnotacja wnioskodawcy o odbiorze decyzji w dniu 03.09.2015 r. W aktach sprawy brak zawiadomienia gminy, na terenie której wyborca wpisany jest na pobyt stały.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- dane zawarte w rejestrze wynikające z art. 18 § 7 Kodeksu wyborczego są kompletne,
- w jednym przypadku (na trzy kontrolowane) do wniosku nie dołączono kserokopii ważnego dokumentu stwierdzającego tożsamość wnioskodawcy,
- w dwóch na trzy analizowane sprawy brak potwierdzenia dat wpływu do urzędu wniosków o wpisanie wyborców do rejestru,
- we wszystkich analizowanych sprawach brak dokumentacji potwierdzającej sprawdzenie ze strony pracowników urzędu, przed wydaniem decyzji, czy osoba wnosząca wniosek o wpisanie do rejestru wyborców spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze gminy,
- decyzje wydano w terminie oraz przy zastosowaniu właściwej podstawy prawnej,
- w treści decyzji o wpisaniu do rejestru wyborców wpisano uzasadnienie oraz doręczono decyzję wnioskodawcy, natomiast należałoby zwrócić uwagę na fakt, że decyzja o wpisie nie wymaga uzasadnienia i doręczenia jej wnioskodawcy.
- w jednej na trzy analizowane sprawy w aktach znajduje się zawiadomienie do urzędu gminy, właściwej ze względu na ostatnie miejsce zameldowania wnioskodawcy na pobyt stały, brak

natomiast potwierdzenia przekazania zawiadomienia. W pozostałych sprawach – brak zawiadomień skierowanych do miejsca zameldowania na pobyt stały.

4. Część B rejestru wyborców.

Brak wyborców wpisanych w części B.

5. Informacje dodatkowe o wpisaniu.

Ilość informacji dodatkowych o wpisaniu (art. 19 Kodeksu wyborczego) według meldunku na dzień 31.12.2016 r. wyniosła:

1. Ogółem w części A – 37,
w tym z tytułu:
 - stałego zamieszkania na obszarze gminy bez zameldowania na pobyt stały (Z2A) – 23,
 - stałego przebywania na obszarze gminy osób nigdzie nie zamieszkałych (Z2B) – 2,
 - stałego zamieszkania na obszarze gminy pod innym adresem aniżeli adres zameldowania na pobyt stały na obszarze tej gminy (Z2C) – 12.
2. Ogółem w części B (ZUE) – 0.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdza się, że:

dane dotyczące informacji dodatkowych o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców zawarte w meldunku o stanie rejestru wyborców na dzień 31.12.2016 r. były zgodne ze stanem faktycznym.

6. Informacje dodatkowe o skreśleniu.

Ilość informacji dodatkowych o skreśleniu (§ 6 ust. 1 rozporządzenia) w części A i B według meldunku na dzień 31.12.2016 r. wyniosła ogółem – 189,

w tym w części A z tytułu:

- otrzymania zawiadomienia o pozbawieniu prawa wybierania (R41) – 54,
- wpisania wyborcy do rejestru wyborców w innej gminie (R42) – 123,
- wpisania do rejestru wyborców w tej samej gminie, ale zamieszkania pod innym adresem niż adres zameldowania na pobyt stały (R43) – 12

W odniesieniu do informacji dodatkowych o liczbie wyborców skreślonych w części B (§ 6 ust. 1 rozporządzenia), jak i w odniesieniu do informacji dodatkowych o skreśleniu wyborcy w części A i B (§ 6 ust. 2) - R41b, odnotowano wartości zerowe.

Czynności kontrolne potwierdziły, że:

dane dotyczące informacji dodatkowych o skreśleniu wyborcy z rejestru wyborców zawarte w meldunku o stanie rejestru wyborców na dzień 31.12.2016 r. były zgodne ze stanem faktycznym.

7. Odrębny zbiór przejściowy.

W obszarze poddanym kontroli sprawdzono:

- prowadzenie odrębnego zbioru przejściowego w celu przechowywania informacji dodatkowych,
- zachowanie terminów przechowywania dokumentów w zbiorze przejściowym.

W wyniku czynności kontrolnych stwierdza się, że:

zbiór przejściowy prowadzony jest prawidłowo. Zbiory zawierają m.in.: nr ewidencyjny PESEL, nazwisko i imię, adres. Użytkowany system informatyczny umożliwia prowadzenie odrębnych zbiorów przejściowych, z możliwością sortowania zawartych w nim danych według nazwiska i imion/imienia oraz według numeru PESEL. Terminy przechowywania informacji w odrębnym zbiorze przejściowym są przestrzegane.

8. Reklamacje.

W okresie objętym kontrolą nie składano reklamacji na nieprawidłowości w rejestrze wyborców.

9. Aktualizacja rejestru wyborców.

W okresie objętym kontrolą nie wysyłano pism do osób wpisanych na ich wnioski w celu potwierdzenia faktu stałego przebywania na terenie miasta pod wskazanym we wniosku adresem. Osoby udzielające wyjaśnień poinformowały, że weryfikacja jest przeprowadzana w formie wywiadu, brak jednak udokumentowania tych czynności w aktach spraw.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

nie dokumentowano przeprowadzanej weryfikacji przebywania osób wpisanych na wniosek pod wskazanym we wniosku adresem.

10. Udostępnienie rejestru wyborców do wglądu.

Do dnia kontroli do urzędu nie wpłynął żaden wniosek o udostępnienie informacji z rejestru wyborców.

Załączniki do protokołu (w aktach kontroli)

Podczas kontroli przekazano kserokopie dokumentów i wydruki z systemu informatycznego:

1. Dot. postępowań administracyjnych w sprawie wpisania do rejestru wyborców:
2. Meldunek o stanie rejestru wyborców na dzień kontroli wygenerowany z systemu informatycznego.
3. Przykładowe wydruki z systemu dot. wybranego wyborcy i danych zawartych w rejestrze wyborców.
4. Przykładowe wydruki z systemu dot. informacji dodatkowych o wpisaniu i o skreśleniu wyborców.

Wnioski

Na przykładzie skontrolowanych spraw stwierdza się, że decyzje o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców zawierają uzasadnienie oraz potwierdzenie doręczenia wnioskodawcy. Natomiast podkreślić należy, że decyzja o wpisie do rejestru wyborców nie wymaga uzasadnienia i doręczenia wnioskodawcy (obowiązek doręczenia decyzji wraz z uzasadnieniem istnieje jedynie w przypadku odmowy wpisania do rejestru - art. 20 § 1 Kodeksu wyborczego).

Zalecenia pokontrolne

Zaleca się:

1. Potwierdzanie wpływu do urzędu wniosków o wpisanie wyborców do rejestru wyborców.
2. Zwracanie uwagi na kompletność wniosków o wpisanie wyborcy do rejestru wyborców (m.in. w zakresie wymaganych załączników), zgodnie z § 6 ust. 5 i 6 rozporządzenia.
3. Dokumentowanie postępowania sprawdzającego, przed wydaniem decyzji, czy osoba wnosząca wniosek o wpisanie do rejestru wyborców spełnia warunki stałego zamieszkania na obszarze gminy, zgodnie z art. 20 § 2 kodeksu wyborczego.
4. Przekazywanie oraz potwierdzanie faktu i daty przekazywania zawiadomień o wpisaniu wyborców do rejestru wyborców na ich wnioski urzędów gmin, na obszarze których wyborcy są zameldowani na pobyt stały lub ostatnio byli zameldowani na pobyt stały, zgodnie z art. 20 § 3 Kodeksu wyborczego.
5. Dokumentowanie przeprowadzania aktualizacji rejestru wyborców, w celu potwierdzenia faktu stałego przebywania osób wpisanych do rejestru na wniosek, pod wskazanym we wniosku adresem.

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden z przeznaczeniem dla jednostki kontrolowanej.

Na ustalenia niniejszej kontroli przysługuje kontrolowanemu złożenie uwag w terminie 7 dni od daty otrzymania protokołu.

Protokół podpisali:

Bożena Niedziółka

(kontrolujący – Bożena Niedziółka)

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Krajowego Biura Wyborczego
w Olsztynie

Piotr Sarnacki

(p.o. dyrektora delegatury KBW –
Piotr Sarnacki)

BURMISTRZ MIASTA

Mieczysław Hećman

(kierownik jednostki kontrolowanej)

Elżbieta Winionka

Anna Szymiele

(osoba prowadząca rejestr wyborców)

Olsztyn, 8 marca 2017 r.
(data sporządzenia protokołu)

